

מסוגיות חיל-הרגלים של־זמנו

א. מהותו ותפקידו של חיל הרגלים

ורק מצד ה"חוכה" שבמאוננו. הסתכלות על כל מפת-מצב שהיא מחזית-המזרח הגרמנית מתקופת מלחמת העולם השנייה עשויה להוכיח כי בנקודות-המוקד של מערכות-הגנה רבות, ובנקודות-הכובד של מערכות פריצה מרובות, עמדו בראש וראשונה דיביזיות הרגלים. רגלו של החייל-הרגלי היא שדרכה על כל שטח, שעליו צריך היה להשתלט. רק החייל הרגלי, ולא איש זולתו, יכול היה "להשתלט" על שטח ולהחזיק בו. בעובדה זו, על כל פנים במשך-הזמן שניתן לראותו — לא ישנו דבר לא פצצת-האטום ולא הנפּלִים ואף לא חידושים אחרים. בקשר לכך כדאי להזכיר את אימרתו של צ'רצ'יל: "כל עוד אין צעדי של חיל-הרגלים הגרמני מהד-הדים מעל למקלטיה הנגד-מטוסים של לונדון — עוד לא אבדה אנגליה!".

אכן, יש הכרח במספר גורמים חדשים בשביל לעורר לחיים חדשים את החייל הרגלי, אשר כבר נמצאו שסתמו עליו את הגולל.

1. גורם התנועה: — מינוע מלא של כל עוצבות הרגלים והטסתן בדרך האויר מדי קום הצורך בכך.
2. ציוד הגייסות-הרגליים בשריון ובארטילרית-סער: — אל תוטל עוד על חיל-הרגלים משימת התקפה או משימת הגנה במקום העשוי להכריע במערכה בלי שיהיו לחיל-הרגלים שריון, טנקים או תותחי סער, מספיקים משלו.
3. פתרון בעית ההגנה הנגד-טנקית והנגד-מטוסית. כל עוד רוח ההמצאות מוסיפה וממציאה ללא-הרף טנקים ומטוסים חדשים ומשוכללים יותר ויותר, לא תפתרנה בעיות הגנה אלו פתרון מלא. אולם מן ההכרח שיעמדו לרשות חיל-הרגלים אמ-צעיה-התנגדות כה חדישים, שיהיה בהם כדי לאפשר עמידה תקיפה בפני אויב משורין רב עצמה, ולפחות בפני חיל-אוייר עוין, הנהנה ממצב של שויון.

בתנאי ששלוש הנחות-מוקדמות אלה תבואנה על תיקונן, אזי יוכל חיל הרגלים, תוך אבידות שניתן לשאת בהן, למלא גם בעתיד את תפקידו הראשי המקורי:

חיל הרגלים הוא החיל העיקרי. כל החילות האחרים מסייעים לו.

משפט-פותח זה מתוך התקנון הגרמני לשעבר, "ניהול חיל-הרגלים ולחמתו", מינואר 1940, ליוה את חיל הרגלים הגרמני במסעי-המלחמה שלו ב"צרפת וברוסיה. בסתירה מתמיהה למשפט-יסוד זה עומדת העובדה, כי בספרות הצבאית שלאחר המלחמה תופס חיל-הרגלים מקום שאך בקושי תבחין בו העין, הגם שאצל שתי המעצמות היבשתיות הגדולות שפעלו במלחמת העולם השנייה, רוסיה וגרמניה, היוו עוד ב-1945 — דיביזיות-הרגלים (בגרמניה) או דיביזיות-הקלעים (ברוסיה) כ-80% מעוצבות ה"שדה".

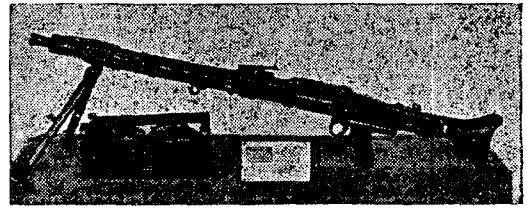
האם חדל חיל-הרגלים למלא את התפקיד של הכרעה במערכות? או האם עודנו בגדר חיל עיקרי? בראשית מלחמת העולם הראשונה קיימים היו שלושה חילות עיקריים: חיל-הרגלים, חיל-תותחנים, חיל-פרשים.

במלחמת-העולם השנייה נתגלו ללא-ספק גייסות השריון, אשר עלו והתפתחו מתוך חיל הפרשים, וחיל-האויר, בתור החילות החדשים אשר להם ה"הכרעה במערכות. חיל-הרגלים, הנעזר בעגלות רת"מות לסוסים, בעל מהירות-מסע של 3 עד 4 ק"מ לשעה, הנטול הגנה מספקת בפני שריון ואויריה, הפך לקרבנם של הישגי-שיא אלה של הטכניקה: — הטנק והמטוס.

מספרי האבידות במלחמת העולם השנייה מוכיחים באכזריות, כי חיל-הרגלים נשא במעמסה ה"עיקרית של הקרבות. כך למשל סבלה פלוגת-הרגלים ברנדנבורגית אחת, בתקופה מיוני 1941 עד ליוני 1944, 1500 אבידות בהרוגים ובפצועים. פירוש הדבר כי בפלוגה שמנתה לערך 100 "לוחמים" היה "משך חייו" הממוצע של הרגלי חודשיים וחצי, יש לשער כי לא היתה לך פלוגת טנקים, יחידת חיל-אוייר או יחידה ארטילרית, שהיו בה, ולו בקירוב, אבידות גבוהות כל כך.

ברם את ערכו של חיל מסוים אין לראות אך

מימין: MG 42 — המקלע הגרמני מסוף מלחמת ה-2.
למטה: רובה גרמני חצי-אבטומטי, דוגמת 19(43).
("קרבין 1944")

חימוש וציוד

בשנת 1903 יוצר בשביצריה הרובה החצי-אב-
טומטי (רראשוֹן, בשנת 1923 — הרובה האבטומטי-
בשלמות) (רראשוֹן).

בגרמניה היו בשנות העשרים די קציני-רגלים
בעלי תפישות מתקדמות, אשר לא שכחו את לקח
מלחמת העולם הראשונה ואף שקדו על המשך פיו-
תוחו. כך היה ברגימנט-רגלים ברנדנבורגי גודע
ועתיר-מסורת קצין אשר כבר ב-1926 עשה גפשות
לרעיון טכניקה חדישה בהחלט של קרב-מקרוב,
וביחוד לרעיון הנהגת התת-מקלע כנשקם העיקרי
של הקלעים. אולם כל חידוש טכני מצריך תקופה
מסוימת עד שיזכה להכרה. הזדיינותה המהירה
של גרמניה דרשה גם היקף נרחב של תפוקת
כלי-נשק בסדרות-ייצור גדולות. תמורה כה יסודית
שפירושה היה הוצאתם מן השימוש של רובי-98,
נפלה קרבן לדרישה זו.

אותו קצין התפטר או — גם בשל חילוקי-דעות
בענינים אחרים, יצא לחוץ-לארץ, ופעל לאחר-מכן
כמפלס דרכים חדשות בשטח צבאי אחר.

וכך יצא חיל הרגלים הגרמני ב-1939 כשהוא
חמוש ברובה אשר הוכנס לשימוש בשנת 1898, על
סמך נסיון מסעי המלחמה של 1866, 1870 ו-1871.

רק נחמה פורתא היא כי לא לרוסיה ואף לא
לאמריקה המתקדמת לא היה בראשית המלחמה
רובה טוב מזה. אף "רובה-הסער" הגרמני לא הגיע
אחר-כך בעוד מועד בקנה מידה המוני לרשות
הגייסות. הנהגתו השתתה בגלל תחמושתו המיוחדת,
אשר הכבידה ביותר על הייצור ועל התספוקת.
המקלע MG-42 נתן בידי הצבא הגרמני את
המקלע הטוב ביותר מבין מקלעי כל הצבאות.

בסוף המלחמה עוד שוכלל מקלע זה שכלול
נוסף ניכר :

במקום 11 ק"ג — שקל 6.5 ק"ג בלבד.
במקום 25 יריות לשניה, ירה 40 יריות לשניה.

לא רק לרתק את חזיתו הראשית של האויב, כי
אם אף לתקפה ולהבקיעה. יחד עם זאת יהיה אוי
מסוגל להגן בהצלחה, בקרבי-ההגנה, על גורות רח-
בות, לעתים אף על כאלו ש"נמתחו" יתר על המידה.
במידה שחיל-רגלים יבצע תפקידים כאלה, הרי
יהיה לא רק חיל-ראשי כי אם אף חיל המכריע
במערכה. אכן, כל זה בהסתייגות שבעידן הטנק
והמטוס חיל-הרגלים איבנו עוד החיל העיקרי ה-
יחיד ה"מלכת" שדה המערכה בכללותו — אך בכל
זאת הוא נשאר בגדר "המלכה" של שדה-המערכה
שלו. מתפקידים של העיונים הבאים הוא לבחון את
כל ההנחות המוקדמות הדרושות לכך.

חיל הרגלים הגרמני במלחמת העולם השנייה
אין ספק כי מבין שתי מעצמות חיל-הרגלים
הגדולות במלחמת העולם השנייה — רוסיה וגר-
מניה — היה הצבא הגרמני, הן בראשית המלחמה
והן בסופה. בעל חיל-רגלים שניחן בעצמה לוחמת
רבה יותר, וזה בהסתייגות לגבי עניני-אימון-והימוש
חשובים אחרים שבהם עלה חיל הרגלים הרוסי,
ביחוד בראשית המלחמה, על חיל הרגלים הגרמני.
ענינים אלה היו :

(א) אימון: קרב-לילה; לחימה ביער ובביצות;
צלפות; בנית עמדות; לחמת-חורף.
(ב) חימוש: ציוד בתת-מקלעים; ציוד במרגמות.
אולם לעומת אלה היה לגרמנים בראשית המל-
חמה, יתרון רב ביותר בשטחים הבאים: התקפה,
אימון המש"קים, שיתוף פעולה בין-חילי; ציוד
במקלעים.

במהלך המלחמה למדו שני היריבים זה מזה
ודמו האחד לשני. להלן נבחון האם מיצה הצד ה-
גרמני את כל האמצעים למען הבטיח לחיל-הרגלים
שלו מידה גבוהה ביותר של עצמה לוחמת.

(1) רובה חצי-אבטומטי: — יורה אש בודדת בלי שצריך
לדורך אותו מחדש.
(2) רובה אבטומטי-בשלמות: יורה אש בודדת או צרורות
מבלי שהרובאי ידורך אותו מחדש מדי פעם.
(3) דהיינו — הרובה מדוגמת 1898.

ניכר היה במלחמת-העולם השנייה, במיוחד, רישומם של שני הגרמנים הבאים:

ראשית, המתנדבים, דהיינו בדרך-כלל הטובים שבחילי-השירות, היו פונים ברובם הגדול אל גיי-סות-השריון, הציל-חיל-האוויר, וה"ס.ס.החמוש"; ו-שנית, בשעת מיון התוספת שבאה מן הגיוס היו בהכרח מתחשבים בדרישותיהם של זרועות-לוחמות לספק להן כוח-אדם בעל הכשרה-קודמת במיוחד. חיל-הרגלים, על צרכיו המספריים הגדולים, לא תמיד יכול היה איפוא — על אף ההכרה בחשיבותו והכונות הטובות ביותר — לקבל את התוספת הזו מעולה שהיתה דרושה לו.

אימוץ

ספק האם היה צבא מבין צבאות המעצמות שהשתתפו במלחמה האחרונה, אשר עשה כה רבות למען האימוץ כפי שנעשה הדבר בגרמניה. נקודת-המוצא שימשה לו רמת-האימוץ הגבוהה של "הצבא בן 100,000 האישי", למרות גידולו המהיר מדי השיג חיל הרגלים, ל-1939, רמת-אימוץ, אשר — פרט לחולשות, שכבר הוזכרו, בלחמת-יער, בקרב-לילה ובסוגיות דומות אחרות — ניתן להגדירה כטובה בהחלט.

בעקבות כוונת מלחמת-הבזק של היטלר ופקודותיו בהתאם לכך, סבלו כל מחלקות המטה הכללי של הצבא ו"משרד-הצבא הכללי", שעסקו בהדרכה ובאימוץ, קיצוצים כאלה מיד עם פרוץ המלחמה.

(1) הציין ל"ריכסוואר" של שנות 1920—1935 אשר עצמתו הוגבלה לפי חוזה ורסיל ל-100,000 איש בלבד, אולם כולו היה מורכב מחיילים וסמלים מתנדבי-שירות-ארון, בעלי הכשרה מעולה ביותר, אשר היו אח"כ את "שד" הסמלים והקצונה הגמוכה של הצבא הגרמני המתרחב. (2) כינוי שהיה נקוט אז לציין המוסד אשר שרו מ"מיניסטריון המלחמה" הגרמני אחרי תיקונו של היטלר.

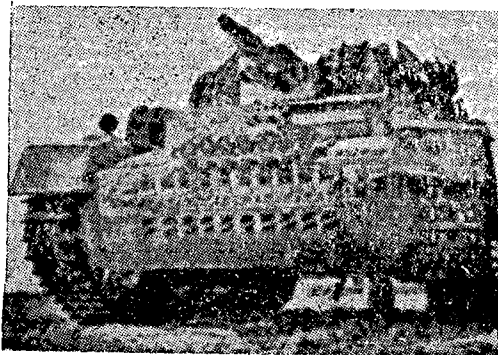
בשלהי המלחמה היו בידי גרמניה שלושה כלים לדוגמה, של מקלע חדש, (שציונו היה: "MG-42V" או "MG-45"), במצב הכשיר לשימוש שדה ומוכן לייצור בסדראות, אשר נפלו במצב שלם ותקין, ב-יחד עם מציאם, בידי הרוסים.

הסיבה למספרם הבלתי מספיק של תותחי-הסער אשר הוכיחו את עצמם כיעילים במידה יוצאת מן הכלל, נעוצה מעבר לתחום-השפעתו של הצבא, גם לרשות גייסות השריון לא עמד מספר טנקים מספיק, ולו בקירוב, התקפות-הנגד של חיל-הרגלים הגרמני, שנערכו עם סוף המלחמה בלי תותחי-סער במספר מתאים, נדונו מראש לכשלון.

הפרשה המעציבה ביותר, אולי, של חיל-הרגלים הגרמני היתה בעית ההגנה הנ"ט. החל ב"כלי-הנקישה בשריון הטנק", זה הכינוי האירוני המר בו היו מציינים את התותח בן 3,7 ס"מ, ודרך התותח הנ"ט בן 5 ס"מ, ולאחר מכן התותח הנ"ט בן 7,5 ס"מ (שניהם גרורי רכבי-מנוע) השתרע גתיב-היסורים של חיל-הרגלים, משנתקל בטנק הרוסי T-34. אין למצוא הסבר לשאלה מדוע מאז הופעתו הראשונה של ה-T-34, באוגוסט 1941 — ועד לאפריל 1945, משך זמן של שלוש שנים וחצי, לא הומצא כל אמצעי נ"ט יעיל-באמת, שאפשר היה, מבחינה ארגונית, להעמידו לרשותו האורגנית של חיל-הרגלים. בתקופת הזמן המקבילה הומצאו והובי או לחזית טנקים כה מעולים כמו ה"נמר" ("Tiger"), ה"ברדלס" ("Panther"), אולם "ארובת התנור" (כפי שכינו את "קנה הרקטות הנגד-טנקי" — מעין "בווקה" גרמנית) לא היתה אלא בגדר תחליף חירום בלבד.

הרכב כוח האדם

במתן אנשי התחלופת ליחידות-הצבא השונות,

זה מול זה: טנק אדיר — ונשק נ"ט קצר-טוח שמסאל: "הנמר" — רבהעצמה בטנקים הגרמניים במלחמת-העולם השנייה.

למטה: "קנה נגד-שריון" 1943 הגרמני (קוטר, כבר אז — כשל "בנוקה-רבת" האמריקאית שנודעה ב-1954 בקוריאה, 3,5 אינץ').

1943 ק"צ

לאחר בואם, היחידים ששרדו וחייבים היו לשאת בעול כולו.

גייסות השדה הכירו עובדה זו בהיקפה המלא. והם נקטו באמצעי-נגד. במסגרת תכניות וסידורים שנשאו שמות כגון: "התאמנות בתוך העמדות", "ריענון קצר-מועד של רגימנט-גרנדירים בשטח הקרוב לחזית", "אסכולות-קרוב דיביזיוניות במסגרת גדודי מילואי-השדה" וכו'. אולם, לנוכח מצב-הקרובות המתוח-תמיד שבחזית המזרח, נשארו צעדים אלה בגדר אמצעי-עזר טובים אך בלתי מספיקים. כך נתגלגלו הדברים עד כי החל מ-1942, לא הספיקה עוד — במידה גוברת והולכת — רמת-האימון לשמש איזון לעדיפותו המספרית של היריב.

חיל הרגלים הרוסי

בין התכונות האופייניות של אורח-החימה של חיל-הרגלים הרוסי ניתן לקבוע כוללת את אלה: "חיל-הרגלים הוא החיל המכריע ביותר". (מתוך תקנון "הקרב החדש בכללו", פברואר 1952).

בהתאם למשפט-תמצית זה, המובא מתוך תקנון שאינו של חיל-הרגלים, נראה כי הצבא הסובייטי מקדיש תשומת-לב מיוחדת להגברת עצמתו הלוחמת של חיל הרגלים שלו. הדבר מצא את התגלמותו בחימוש המחודש והמשופר, לעומת זה של שנת 1945, אשר הונהג עתה, וכן במבנה הדיש יותר של חיל-הרגלים באשר לחלוקת-המשנה שבתוכו. הגדוד-הרובאי ב-1952, חמוש ובנוי במידת-הידוע בצורה הבאה:

3 פלוגות-רובאיות, כל אחת כ-118 איש — ס"ה 354

אשר כמותם כחיסולן. רק ב-1943: שונה מצב-דברים זה. אולם רישומו המעשי של השינוי לגבי הגייסות בא מאוחר מדי. במהלך המלחמה נתדלדל מקור התחלופת כל כך, עד שבגלל האבידות הרבות בחזית, לא נותרה אפשרות להתאמנות מספקת ואף לא למתן השלמות מספיקות לעוצבות שבשדה. בגדודי מילואי-התחלופת הרגליים, למשל, היה ה"רובאי הפרט מתאמן לקראת הצטרפותו לפלוגה ר"באית במשך ששה שבועות בלבד, ומאלה נועדו שבועיים להכנות ליציאה לחזית. עקב כך ירדה במידה מבהילה רמת האימון של המילואים שהגיעו לחזית וכתוצאה ישירה מכך ירדה גם רמתן של עוצבות הרגלים בכללן. בגלל האבידות הרבות היו מילואי תחלופת אלה נשארים, תוך שבועות אחדים

תוחת שדה ונ"ס רוסי 7,62 ס"מ

משנתקלו בטנק הרוסי T 34 נדונו לכשלון התקפות-הנגד של הרגלים הגרמנים.

פתיחת ההתקפה זריזה ותכליתית כאשר תהיה — הרי היכולת להסתגל, במהלך ההתקפה, לנתונים בלתי-צפויים, תהיה ודאי גם בעתיד מוגבלת ע"י הגורמים הבאים:

— הרמה האינטלקטואלית הכללית של המון החיילים.

— הציות העבדוּת־י־במקצת של הקצין והמש"ק, דבר המוציא לרוב מכלל אפשרות אורח-פעולה עצמאי בשדה-הקרב.

— עקרון הברירה המקובל בצבא האדום, ה"מעדיף את "טיפוס השור" על זה האינטלקטואלי יותר.

— העדר הכשרה מספקת לקרב-החילות-המשולב-בים: דבר זה אין ללמדו באורח סכימטי או "ל-צוותו" על המפקד.

ה הג נ ה

על אף כל העדפה הניתנת בתקנונים של הצבא האדום להתקפה, הרי אורח-הלחימה המתאים ביותר למנטליות הרוסית היא ההגנה. הוכחה לאיזה אמונת ממש הגיעו הרוסים בשטח זה ישמש המבצע "ציט-דלה" ("מצודת עיר"): עומקה הרב של רשת ההגנה בקשת-החזית שמצפון ומדרום לעיר קורסק, ב־1943 (ששה קוי חפירות, זה מאחרי זה, בעומק כולל של 6 ק"מ), ה"אהרג-ולא-אטוש" העקשני של כל אדם יחיד בשותתו, ההאבקות המרה על כל קטע מהעמדה — גרמו לכך שאף דיביזיות התקפה גרמניות, שהיו כליל השלמות בציון, תהדפנה בשטפן, ברוב אבי-דות וללא הישג.

תקנון-הקרב של חיל הרגלים הרוסי משנת 1942 קובע בפירושו:

בל יחשוש חיל-הרגלים מפני כיתור; עליו לדעת להילחם

חיל. (לכל פלוגה — 8 מקלעים-קלים, 24 תת-מקלעים, 64 רובים אבטומטיים, 22 אקדחים).

1 פלוגת מרגמות — 51 חייל (7 מרגמת 12.2 ס"מ(?) 12 תת-מקלעים, 22 רובים, 12 אקדחים).

1 פלוגת מקלעים — 47 חייל (9 מקלעים-בינוניים, 20 תת-מקלעים, 12 רובים, 15 אקדחים).

1 מחלקת תותחים נ"ט — 20 חייל (2 תותחים בני 7.6 ס"מ, 12 תת-מקלעים, 6 אקדחים).

1 מחלקת רובים-פורצי-שריון — 17 חייל (9 רובי-שריון, 6 תת-מקלעים, 7 רובים, 6 אקדחים).

1 מטה — 83 חייל (3 מקלעים-קלים, 20 תת-מקלעים, 30 רובים, 30 אקדחים).

ביחד: 572 איש, מהם 46 קצינים.

הבולט ביותר מכל אלה הוא:

— מספרם הרב של תת-מקלעים ושל רובים-אבטומטיים.

— קוטרן הגדול של המרגמות.

— העדר כל נשק כבד בתוך הפלוגה-הרובאית,

— ולעומת זאת שתי פלוגות נשק-כבד בתוך הגדוד.

— המספר הרב של קצינים, הן באופן מוחלט

— והן באופן יחסי, לעומת המספר המועט עד להפתיע של בדר"א.

— החימוש החזק יחסית למספר האנשים הכולל.

ה ת ק פ ה

במהלך "מסע-המורח", הרי לאחר התקפת חיל-רגלים רוסי שלא הצליחה, היתה חוזרת ובאה לרוב התקפה הדומה לקודמתה. בעקבות ההתקפה הראשונה, שנהדפה, היו באות תוך זמן קצר ביותר, התקפה שנייה, שלישית, רביעית וחמישית. סיבת הדבר היתה, שהמפקדים הרוסיים הוחזקו תמיד אחראיים אישית לכל כשלונו, ובעקבות כך שאפו, בכל נסיבות שהן, לדוח במהרה ככל האפשר על הצלחת ההתקפה, שנצטוו לערכה.

קשה להניח כי חיל-הרגלים יוכל אף היום לפעול שלא לפי הסכימה הכלולה בפקודה. תהיה

(1) הביטוי הגרמני המקובל למסע-המלחמה בזירת רוסייה.

MP 44 הגרמני — נשק־פרט אבטומטי, בעל כדור בקוטר-

תקיף. למטה: המחטנית ל-30 כדור, ובצדה — היחס בין

הכדור 7.92 של הרובה הרגיל לכדור המיוחד, בעל אותו

קליבר, בשביל הכלי שבתמונה.

אך ורק לפי פקודת המפקד הגבוה ביותר. הפריצה חייבת להתבצע תוך סדר גמור ובשום אופן לא בפלגות קטנות.

נוסף על כך מגלה חיל-הרגלים הרוסי רמת-אימון גבוהה ביחוד בשטחים הבאים: התחפרות והסוואה, הגנת ישובים, והתקפות-לילה.

ב. אורח הלחימה העתיד-לבוא של חיל-הרגלים.

לשנות באופן מכריע את אורח הלחימה של חיל-הרגלים. לרוב נלחם הוא באויב "תוך כדי חיכוך ב"מדין" ממש של האויב (דרך אגב, מצב דברים שיש בו, על כל פנים לעת-עתה, משום הגנה בפני נשק אטומי ורקישות ארוכות-טווח). אולם גידול עצום חל במספרם ובמהירות-הירי של כלי-הנשק הפועלים בשדה-הקרב של חיל-הרגלים. גדוד-רגלים יכול כ-

בתוך מעגל התגוננות (הגנה היקפית) ולפרוץ מתוך הכיתור תוך שמירה על סדר מלא. בהימצא חיל הרגלים בתוך כיתור, חייבים המפקדים להחזיק בעוז את ההנהגה בידיהם. יש לארגן הגנה חזקה לכל הכיוונים ולנקוט בכל האמצעים כדי למנוע בעד האויב מלפצל את מעגל-המכותרים הכללי לכמה מעגלי-כיתור קטנים יותר. פריצה מן הכיתור תבוצע

הערות כלליות

השלב האחרון של הקרבות במזרח (1943—1945) עמד בסימן הפרש כה משנע של שני הצדדים בעצמת חיל-הרגלים, הארטיילריה, השריון וחיל-האוויר. שלא כל לקח המופק מהם יכול לשמש כבסיס לאורח-הלחימה העתיד-לבוא של חיל-הרגלים. הגייסות אז לא היו עוד, לרוב, מאומנים בתכלית השלמות וכן לא היו מצוידים ומונהגים בתכלית היכולת.

לעומת זאת מסקנות לקחם של המעצמות המנצחות המערביות בתחום חיל הרגלים, עלול על נקלה להוליך למסקנות-שוא. נצחונותיהם באו להם כמעט אך ורק בשלב-מלחמה שבו היו העוצבות הגרמניות כבר "מעוכות-למדי" או — בדומה לרגימנט ה"רגלים שהוצב "בנקודת הכובד" של חזית הפלישה מצפון לסט-לו, ולו גורה ש"24 ק"מ רחבה — כשהיה עליהן ללחום בכברות חזית "מותחו"מדי ותוך נחיתות חסרת-תקוה בצידו. היפלא איפוא כי מנסיונותיו אלה הסיק המערב, כי אורח-הלחימה של חיל-הרגלים לעתיד לבוא יתנהל לפי כללי-היסוד של "פעולה משטריתית"?

כבסיס לעיונים דלהן מוטב לקחת בחשבון, בצד נסיונותיהם של הגרמנים, בראש וראשונה את הפי-סותיה של המעצמה ה"רגלית" הגדולה האחרת ש- במלחמת העולם השנייה — רוסיה, שבמידה שהן ידועות היום, צוינו להלן.

התקפה

גם בעתיד תשאר ההתקפה צורת הקרב החזקה יותר. שיקולים פסיכולוגיים ומעשיים גורמים שהיא תהיה את נקודת-הכובד בשביל הפיקוד והאימון. צבא ללא רוח-התקפה משול ל"אביר ללא חרב". חיל-הרגלים היודע לתקוף — אנשיו יחזיקו מעמד כראוי. לאחר אימון מתאים, גם בהגנה.

אמצעי-קרב חדשים כפעולה מוגברת של כלי-נשק מחייבים שינויים בטקטיקה. אין לך צורת קרב המחייבת שינויים כה רציניים באורה הלחימה כמו ההתקפה. נסיון המלחמה מלמד כי פרט לראדאר ונפלים — לא נתגלו אמצעי-לחימה שיש בהם כדי

החיל הרגלי — לא יהיה "חמור-משא" עמוס-לעייפה".

יום, ע"י כ-50 מקלעיו ו-500 רוביו האבטומטיים להשיג להלכה נפח אש של כ-5000 יריות לשניה לעומת 1000 היריות של גדוד רגלים משנת 1945. בשל הציד המוגבר במרגמות, העלאת מכסת התחמושת המובלת עם הגייסות, והגדלת הקוטר, — ניתן לשער כי כוח-אשם של כלי-הנשק הכבדים של ה-גדוד יגדל פי ששה, בערך. עליה זאת של כוח-האש של הרגלים הנה בראש וראשונה לטובת המתגונן, שיסוד-הקרב-המיוחד לו הוא האש. התוקף, לעומת זאת, חייב לשלוט בגורם התנועה, איזון אפשרויות פותחת הטכניקה, בשטח זה, לעומת שנת 1945 ?

(1) מינוע: — הרגלי יוסע אל שדה-הקרב, ויוכל להתחיל בהתקפה בהיותו רענן ונפוש.

(2) שריון: — לא תיערך עוד התקפת רגלים ללא סיוע מספיק של טנקים או ארטילריית-סער. האפשרויות החדשות של ייצור-טנקים מאפשרות זאת.

(3) החימוש והציוד האישיים: — שדה-הקרב היחיד דורש חייל-רגלי החמוש באופן קל והנלחם „אורח-ציידים“. בל יהיה עוד החייל הרגלי „חמור-משא“ העמוס ציוד יתר-על-המידה והמתעייף עד מהרה מבחינה גופנית — ושאו אין ביכולתו לפעול כאיש-מקצוע מעולה. אסור כי איש מאנשי הפלוגה הרובאית ישא על עצמו למעלה מ-10 ק"ג חימוש, ציוד ולבוש, לעומת 30 הק"ג שנשאו לפני-כן — וזאת על אף גידולו העצום של כוח האש!

אפודות-הניילון שכה הוכיחו את עצמן בקוריאה, עשויות לשחרר את הרגלי התוקף מהרגשת היותו מחוסר-הגנה לנוכח אש-המתגוננים ולהוריד ממשית את שעור האבידות (שלו).

(4) תספוקת תחמושת ופינוי הפצועים: — כלי-רכב זחליים, בעלי שריון קל והמסוגלים לנוע בכל שטח שהוא, מספקים תחמושת-רגלים עד אל קו-ההתקפה הקדומני ביותר, במידה ואין הוא נתון לתצפית אויב, ובדרכם חזרה לוקחים עמם פצועים, שני הגורמים גם יחד הנם בעלי חשיבות פסיכית לוגית ומעשית רבה.

קיומם של ארבעה סעיפים אלה הנו תביעה מוחלטת של חייל-רגלים כן-זמננו ובלעדיהם לא

(1) הכוונה לאפודות הניילון לצרכי הגנת גוף הלוחם, אשר נתגלו כיעילות למדי, אלא שקשה יהיה להשלים בין חשקלן לבין תביעותיו של בעל המאמר לגבי תחום המכסימום לכובד ציודו של הרגלי.

(2) ספק הוא אם התיאור שניתן מודהה עם התמונה המקובלת שמאחורי הביטוי „פעולה משטרית“, ולו אף של חיל-משלוח צבאי.

נוכל כלל לדרוש כיום מחיל-הרגלים עריכת התקפה. מהי דעתו של הטקטיקאי על המצב החדש, שנוצר ע"י ההתפתחות הטכנית? להלכה, עשויות לגבוע ממנו שלוש אפשרויות של התקפה ע"י חיל-רגלים:

„הפעולה המשטרית“

לפני ראשית ההתקפה מנתצים מטוסים, שריון, ארטילריית-סער, ארטילריה, מרגמות וכו' בריכוז-אש כבד ביותר, את עמדת האויב לכל עומקה וב-רוחב מספיק. חיל-הרגלים נע בעקבות „מסך-אש מתגלגל“ זה ועובר, במשחק סירוגין אשר תכופות ימשך ימים תמימים, מגורה לגורה, ומטהר את שטח הקרב משרידי האויב המסוגלים אולי עדיין להלחם, או תופס, לעתים אף ללא קרב, את יעדי ההתקפה שנצטוו עליהם, ודאי שזוהי שיטת הלחימה האידיאלית. אולם מול אויב חזק מבחינה מספרית, קנאי ונוכח להתנגדות נמרצת, אין שיטה זו באה בחשבון, על כל פנים — בראשיתה של מלחמה).

ההתקפה „גוסס המתננות“

אם אין עומדים לרשות התוקף די כלי נשק מסייעים בשביל לערוך התקפה בדרך של יצירת „נקודת כובד“, ומוטל עליו לרתק את האויב בחזית רחבה, להטעותו בנוגע לכוננות התוקף או ליצור את עמדת-המוצא בשביל התקפת-הבקעה שתבוא מאוחר יותר — כי אז לעתים קרובות „ההתקפה המתננות“ היא בגדר האמצעי האידיאלי. רובאים בודדים, או צמדי רובאים, מתקדמים בוהירות, בוינוקים קצרים, תוך הפסקות של מספר דקות — עד אשר תוך שעות רבות, ואולי אף ימים, יספיקו יחידות ועוצבות שלמות להתגנב עד אל שטחו של האויב, היפיו קודם כאן לשדה-היריה, לילה וערפל, שטחים קשי-עבירות, שלג וכו' הם בגדר תנאים מסייעים לאורח פעולה זה. הוא דורש סיבולת רבה, זמן ממו-

שך וכן גייסות שהוכשרו הכשרה מעולה ביותר. ההיקף המצומצם של תוצאותיה שניתנות לניצול אופרטיבי, מטביעות עליה את הגושפנקא של אורח פעולה הצפוי אמנם להצלחה, ואעפ"כ — בעיקר כאמצעי בהודמניות-חירום.

ההתקפה „נוסח הסתערות“

התקפות-הבקעה נגד אויב המוכן-להגנה נוהלו ע"י עוצבות-הרגלים הגרמניות במלחמת העולם השנייה כמעט אך ורק כדלהלן:

הערכות-הכך בתוך החפירות שנתהו בשעת קרב-בות-ההתנגדות האחרונים ומאחריהן, לרוב במרחק של כמה מאות מטרים מהיריב. הטיווח של ארטי-לרית-התגבורת וכו' היה געשה כך שלא יבחינו בו, כשהוא מחולק על משך ימים אחדים לפני פתיחת ההתקפה. זמן קצר לפני היציאה להתקפה — לרוב בדמדומי השחר — היתה ניתנת מכת-אש מכל קני-היריה בבת אחת ולמשך 15—30 דקות, כש-נקודת הכובד שלה היא על חפירתו הקדמית של האויב. מיד לאחר זאת יצא חיל-הרגלים להתקפה, ועליו לחדור עד לעמקן של עמדות האויב. אורח פעולה זה הוכיח את יעילותו ב-1941 וכן עדיין גם ב-1942. להלן יעשה נסיון להתאים אורח-הפעולה זה למסיבות של היום.

ערך מכריע נודע לשני הגורמים הבאים:

לנוכח החימוש ופעולת האש הנוכחיים של המתגונן, איננה מספיקה עוד היום, ברוב המקרים, האש-המכונה בצורת מכת-אש קצרה. כ-מינימום מוכרחים היום לראות כמויות-תחמושת שתהיינה גדולות פי-שתיים לעומת אלה שנורו ע"י הארטילריה הרוסית ליד ראש-הגשר של באראנובי, למשל. מענין כי אותן כמויות של הרוסים התאימו בדיוק לכתוב בתקוני הארטי-לריה הגרמנית באותה תקופה. מטרתן של כמויות הארטילריה היא ליצור תנאים-מוקדמים נוחים לקרבה-המגע של הרגלים. אולם אין לצפות ל-ניתוץ גמור של מערכי האויב, שהיה מאפשר מאוחר יותר מעבר אל פעולה משטרית.

רק במקרים נדירים אפשרי יהיה, בתנאי הר-קרב הנוכחיים, להדביר את גשק המגן של הר-אויב, עד שחיל-הרגלים יוכל לבצע בהצלחה את תנועת-ההתקרבות שלו באזור הנתון לאש מבו-קרת של האויב, היינו, מטר ממנו, ועד

(1) אחד מראשי הגשר הראשיים על הנהר ויסלה, ב- מסע החורף של ראשית 1945.

אל מרחק-ההסתערות (200 עד 300 מ' מהאויב). משום כך, גם בתנאי זמננו, למען תוכלנה הת-קפות הרגלים להצליח בהתקפות למרחקים ארו-כים, בינוניים או קצרים, נודע ערך מכריע להתקפת-לילה. הוא הדין לגבי השימוש בערפל מלאכותי, בצפיפות אשר תוכל לקיים תנאי-לילה בגורת-התקפה שרוחבה לפחות 30 ק"מ ועומקה 5 ק"מ למשך שעות מספר.

אפשר להסיק מכאן את „נוהל-התקפת-הסער“ דלקמן:

ביום שלפני ההתקפה שיתוק מרחיק-לכת של ארטילרית האויב והשמדת מתקני-ההגנה הקד-מניים החשובים ביותר, ע"י אש-הכנה מרוכזת ביותר מכל כלי-הנשק.

בליל ההתקפה: הבאת חיל-הרגלים עד אל מרחק-ההסתערות תחת המחפה של חשכה ושל אש-הכנה שתמשך ללא הפסקה. עריכת הכוחות, התחפרות.

עם דמדומי השחר: פריצת הרגלים קדימה בזינוקים רצופים, במידת האפשר ללא מתן אש — כדי להגיע במהירות הרבה ביותר שמרשים הלב והריאות — עד אל עמדת-המוצא להסתע-רות ולעבור אל הפריצה פנימה ללא-שהיות, תוך מתן אש מכל המקלעים ורובי-הסער.

מובן-מאליו כי אין נוהל זה בבחינת תרופה לכל, וכן אין הוא ניתן לשימוש סכימטי, ולא לשימוש בכל מצב שהוא. תכופות ינקטו את „התקפת-הסער“ ואת „התקפת ההסתגנות“ חליפות — ולעתים קר-בות אף צירוף של שתיהן, תוך חילופי מקום, ול-סירוגין. שני אורחי-הפעולה תוארו לעיל בנפרד, כדי להבליט יותר את השוני שביניהם.

בשעת לחימה דרך אזור-העומק של מערך האויב יהיה על חיל-הרגלים להערך צרות ועמוקות, תכו-פות יאלצו בשעת הלחימה דרך אזור העומק להזיז את הפלוגות קדימה פלוגה פלוגה, בזו אחר זו, תוך ריכוז ביד אחת של כל כלי הנשק המסייעים אשר בגודו. בצד החתירה המתמדת של הרובאים, נודע בשלב זה ערך מכריע לתותח-הסער ולמרגמות.

מתוך ההנחות שתוארו לעיל ניתן ללמוד על התקפה הנערכת ישר מתוך תנועת-מסע, ללא היע-רות מוקדמת, נגד אויב שאינו מוכן להגנה — כמובן, תוך התאמה הגיונית לתנאיה של התקפה כזו. לאחר הבקעה מוצלחת בשעת התקפה נגד אגפו וערפו של האויב בקרב נגד אויב מכותר וכדומה, אפשר יהיה גם כיום, (ישר מתוך מסע) — לערוך התקפה כזו —

וביחוד ע"י חיל-רגלים הממונע-בשלמות. צורת-התקפה זו היתה גם בעבר הצד החזק של חיל-הרגלים הגרמני. פיקוד גמיש, רמת-אימון גבוהה, ורמת-תוקפנית עדיפה — אלה חשובים כאן במיוחד.

הגנה

הלחימה בתוך עמדת-ההגנה חייבת להתנהל כך שהתקפת האויב תשבר במידת האפשר לפני נקודת-המשען הקדמיות או ביניהן, אך לכל המאוחר — בקרב על נקודות-המשען הנמצאות בעומק, אך לפני עמדות הארטילריה. לשם כך הכרחי שאפשר יהיה לכסות באש מבוקרת, ביום ובלילה וללא פערים, את כל השטח שלפני עמדות-ההגנה ובתוכן. האש מתוך נקודות-המשען ונקי-ההתנגדות ה"שכנים חייבת להיות חופפת אהדדי באופן כזה, ש"בתקופת-משען יספוג האויב אש משני כיוונים

לפחות, ובמידת האפשר — משלושה ("שק-אש"). כלל זה חל גם על אש ההגנה ה"ט.

נקודות-משען נלחמות עד האדם האחרון, אנשי קני-התנגדות, לפי פקודה ובהתאם להכנה מראש. מתחמקים — לנוכח התקפה ע"י כוח-אויב עדיף, ובמקרים יוצאים מן הכלל גם מפני אש-השמדה מבוקרת של האויב. בעת התחמקות זו יש ללכוד את האויב לתוך "מלכודת-אש".

את האויב שפרץ אל-תוך נקודות-המשען ואל-ביניהן יש להשמיד — עוד בטרם יוכל להכות שורש ולהתארגן להגנה — באמצעות מכות-נגד המופעלות אבטומטית והמבוצעות ע"י העתודות ה"מקומיות, שיש לחזקן במידת-האפשר בתותחי-סער, ובאמצעות אש מרוכזת מכל כלי-הנשק. את טנקי-האויב שהבקיעו דרך המערך יש להשמיד ב"ציוד טנקים" חפשי.

ג. מסקנות

חימוש ומבנה היחידות

לגבי מבנהו של רגימנט רובאים ממונע במסגרת דיכוייה רגלית מסתבר, כי החלוקה לשלושה גדודים וליחידות-רגימנטיות תצדיק את עצמה גם בעתיד. בהפעלתו יוגבר הרגימנט, בהתאם למצב, ע"י טנקים, תותחי-סער, משחיתי טנקים, ואנשי-הנדסה — הניתנים לו ע"י הדיכוייה, הכללתם של יסודות אלה אורגנית ברגימנט היתה סותרת את רעיון "נקודת-הכובד" והיתה גורמת גם לתקלות גדולות באימונים.

לעומת זאת, יש עתה הכרח בשינויים יסודיים בתוך הגדוד-הרובאי. פלוגת-הרובאים מהוה, כבעבר, את הגרעין של הרגימנט-הרובאי. על כן, המבנה שלה חייב לשמש כנקודת-המוצא. באורח-הלחימה העתיד לבוא יתרכז תפקידה: בהתקפה — לגבור על גילויי ההתנגדות האחרונים של האויב, ובהגנה — לשבור את הסתערותו האחרונה, על כן לא בא עוד בחשבון בשביל הפלוגה הרובאית קרבי-האש שהיה נהוג קודם בשעת ההתקפה — מטוח ארוך, בינוני, ולרוב אף מטוח קצר, ותחתיו תבוא ה"התגנבות" ללא-אש וללא-קול, כדרך הציידים, ב"מידת האפשר בלילה, בתוך ערפל (מלאכותי) או באמצעות "התקרבות מודרנת אגב התחפרות", ה"מבוצעת בהסתר, שלבים-שלבים, וכיו"ב. כל זאת — בחיפוי כלי-נשק מסיעים שיוגברו במידה עצומה

במספרם ובקוטרם. הוא הדין — בהגנה: הרובאים מרוכזים בנקודות-משען כיתיות, מחלקתיות ותכ"פות גם פלוגתיות, במערך הגנה היקפי, בעמדות מדרון עורפי או בעמדות מוסתרות, מחוץ לתחום ראיתו ופעולת אש-המבוקרת של האויב, כשהם ממתניים להסתערותו האחרונה של האויב, ששורר-תיו דוללו ע"י קרבי-האש של כלי-הנשק המסיעים. למען אפשר לפלוגת-רובאים לבצע את התפקידים הללו בהתקפה ובהגנה יש לספק לה את כל

ביס"פ בחזית

הדרוש וליטול ממנה את מה שאינה צריכה. פלוגת הרובאים מורכבת מסך-הכל מסוים של לוחמים פרטים, דהיינו, אותם אנשים המסוגלים ללחום בעזרת כלי-נשק אחד או אמצעי-לחימה אחד, כלומר ללא עזרתו של הזולת. היא הפלוגה, הנה "יחידה" במובנה האמיתי ביותר של המלה — בניגוד לגדוד, שהוא גוף העורך קרב בכלי-נשק-משולבים. בשים לב לתפקידיה החדשים של פלוגת-הרובאים לא יהיה זה נכון להעשירה בנשק כבד, כגון מרגמות, מקלעים בינוניים וכיו"ב, כדי להגביר בדרך זו את כושר-הקרב שלה. יש לחזור-ולכוון את מפקדי הפלוגות ואת מפקדי-המחלקות אל תפקידיהם המקוריים — להיות "מנהיגים בהסתערות" (או "מנהיגים בהגנה"). במסיבות הלחימה של ימינו שוב אין מפקד-פלוגה יכול, בעת ובעונה אחת, למשוך את מחלקותיו קדימה להתקפה, וגם להביא לידי הפעלה את כלי-הנשק הכבדים, כן יש לזכור כי מהירותה של יחידה, הן במסע-התקרבות והן בהתקפה, שווה תמיד לזו של חלקה האיטי ביותר. קרב ההגנה החדש מחייב שליטה מרוכזת ביותר על כלי-הנשק המסיעים, דבר המתאפשר עתה הודות לצידו של כל כלי-נשק כבד במכשיר של אלחוט-דיבור.

יהיה זה לטובתה של פלוגת הרובאים עצמה שיטלו ממנה את כל כלי-הנשק הכבדים. מה אם כן יש לתת לה?

רובה-הסער הוא שהפך לנשק-היסוד של הרגלים. יתרונותיו טמונים לא רק בקצב-הירי המהיר שלו (חמש עד שמונה יריות לשניה) כי אם גם בהיעלם תנועות-הטעינה הבוגדניות (המגלות את היורה ליריב) ובאפשרות שלא לגרוע עין מהמטרה. רובה הסער הגרמני היה בעל משקל של 4.2 ק"ג ודיוק קליעתו בטוח עד ל-300 מ', היה שווה לזה של הרובה 98 ובטוח עד ל-600 מ' — נפל ממנו רק במקצת. "עצמת-הלוע" שלו, 197 מ'"/ק"ג, עלתה ב"מידה ניכרת על זה של התת-מקלע, 98 מ'"/ק"ג (רובה 98—350 מ'"/ק"ג) יהיה בה די בהחלט לגבי כל המטרות החיות הבלתי משוריינות.

המקלע התפתח עד כדי כך, שאדם אחד בלבד מסוגל לשרתו. בעוד שמשקלו של המקלע 42 עלה עדיין על 10 ק"ג, ושל מקלע (V) 42 על 6.5 ק"ג — הרי משקלם של המקלעים החדשים, שהוא כ-5 ק"ג, עולה רק במעט על משקלו של רובה-הסער

הגרמני. מעתה מוטל על הטכניקה להביא את שני כלי-הנשק, המקלע ורובה-הסער, לכך, שיוכלו להסתפק בסוג-תחמושת אחד. ההבדל למעשה, איננו עוד רב, הבעיה לגבי רובה-הסער היא: כיצד, למרות משקלו בן 4 ק"ג לכל היותר, להגביר את עצמת-לועו ולאכסן בתוכו 250 מ'"/ק"ג, ולגבי המקלע — כיצד, בצירוף עם עצמת-לוע שווה, להבטיח קצב של 40 יריות לשניה ופעולה ללא מעצורים. משקלו של התחמיש (האחידי) איננו עוד כה מכריע, היות וחיל-הרגלים הנו ממונע ובאמצעות כלי-רכב וחללים משוריינים אפשר לספק לו את התחמושת עד אל הקו הקדמי.

מתעוררת שאלה למה, בכלל, יש צורך במקלע עים? ואמנם, רבים הם קציני חיות מנוסים שראו כבר ב-1945 במקלע נשק המתחיל להתישן, ללא ספק אין הוא עוד כלי-נשקה הראשי של פלוגת-הרובאים, אולם בצורתו הנוכחית, כשהופחת משקלו, נודעים לו עדיין שלושה יתרונות מכריעים על פני רובה-הסער:

— מקלען אחד מסוגל להטיל על האויב, בפרק זמן שווה, מספר קליעים השווה לזה שמסוגלים להטיל חמישה רובאי-סער.

— יש לשער כי קצב הירי הגדול תהיה לו השפעה נפשית רבה.

— את המקלע ניתן להציב בנקל הצבת-קבע על חצובה לצורך הירי בלילה ובערפל.

באיוה מספר ובאיוה יחס-גומלין צריכים להמצא רובי-הסער והמקלעים בפלוגה הרובאית? — פלוגה בעלת כושר-הסתערות זקוקה לשלוש מחלקות בנות שלוש כיתות-סער, בכל כיתה חמישה עד שבעה חיילים, ולכל מחלקה מתוספת כיתת-מקלעים אחת בת שני מקלעים. בהגנה יהיה תכליתי להוסיף לכל כיתת-סער עוד מקלע אחד בתור "ציוד משלים". לתשומת-לב מיוחדת ראויה בעית הצלפים. אין לך כמעט עוד בעיה "רגלית" אחת, בה סותרים נסיונות-המלחמה זה את זה באופן כה בולט. מצד אחד גשמעת הדרישה למחלקת-צלפים קבועה אחת לכל פלוגה, או לפחות אחת לכל גדוד. מצד שני טוענים כי סיכויי-ההצלחה הרב ביותר מובטח לי צמד-צלפים. ההצעה דלהן תהיה נסיון לספק את כל הדרישות. יש להבחין בין הצלף "החובב" לבין הצלף "המקצועי". הראשון (מוטב, אם אפשר, שיהיו שנים כאלה בכל כיתה) מקבל על רובה-הסער שלו כונת טלסקופית בעלת עצמת-הגדלה פי ארבעה, אך בכל השאר הנהו רובאי-סער רגיל, אולם יתרון לו

(1) האנרגיה הקינטית של הקליע בצאתו מן הלוע.
(2) דהיינו, התחמיש שיצלח לכל כלי הנשק הקלים האב-טומטיים של חיל הרגלים.

— התאמות נוספת בצלפות. כל זמן שאין פעולת צלפות אפשרית, נושא הוא את הכונת הטלסקופית בתוך גרתיק ונלחם בתור רובאי-סער. בשעת הצורך מפעילו מפקד-הכיתה או מפקד המחלקה כצלף — או כצלף יחיד או במידת-האפשר בצמוד לעוד אחד. הצלף "המקצועי" (אם אפשר שנים בכל מחלקה, או ששה בכיתה מפקדת הפלוגה) מקבל רובה מיוחד בעל מהירות-לוע של למעלה מ-1000 מ' לשניה, וכונת טלסקופית המגדילה פי ששה ובעלת עצמת-אור רבה. בתוך אזור-הקרב של הפלוגה זכאי הוא ל"ציוד חפשי". חימושו המיוחד של "הצלף המקצועי" שתצרוכת התחמושת שלו הנה מועטת יחסית, אינה גורמת מעמסה כלשהי לגבי תעשית-שק-ציוד בעלת יכולת.

באם דורשים המצב ותנאי השטח הפעלתה של מחלקת צלפים, אזי אין כל מכשול גם בפני שימוש באורח-הפעלה זה — כי לרשותה של הפלוגה עצמה עומדים 24 צלפים (18 "חובבים" ו-6 "מקצועיים"). שאלת ההגנה הניט של חיל-הרגלים לא נפתרה במשך חמש שנותיה של מלחמת העולם השנייה. גם כיום לא אמרה עדיין הטכניקה את מלתה האחרונה. התפתחותם של רימון הרובה ושל ה"בווקה" וכן של תותחים-קלים, הבנויים על יסוד איריתיעה, צעדה צעדים גדולים קדימה, אולם כל נתעלם בשל כך מן העובדה כי כלי-נשק הגנתיים אלה בשביל חיל-הרגלים אינם אלא אמצעי-עזר בדומה לאקדת ב- מערכת הכלים בשביל קרב-מגע. הדבר אשר לו זקוק חיל-הרגלים באמת הוא נשק ניט פעיל ובעל כושר-פגיעה שיהא בכוחו להחזיק את המון-הטנקים של האויב במרחק של 1000 מ' מחיל-הרגלים המתגונן. מהותה של משימה זו גורמת ש"ציודי-טנקים" אלה יהיו חיל או חיל-משנה בפני עצמו. דיונים מפורטים יותר בשאלה זו חורגים ממסגרתו של מאמר זה.

עצמתה הכוללת של הפלוגה הרובאית על שלוש מחלקותיה, שלכל אחת מהן 3 כיתות-סער וכיתת מקלעים אחת, כולל כיתות המטה של המחלקה ושל הפלוגה (על הצלפים ואנשי הלחימה הנגד-טנקית מטוח קרוב) היא כ-120 איש; יש להטעים כי הודות לציודה הרב בנשק אבטומטי מותר יהיה

לראות את הפלוגה כניתנת-להפעלה, אף לאחר ש היא תמנה, מחמת אבידות, 90—80 איש בלבד.

סוג הנשק הכבד המכריע שבתוך הגדוד הרובאי הוא המרגמה, ואילו המקלע הבינוני אינו מצדיק עוד בפעולתו את ההוצאה הרבה בכוח-אדם ובחומר שהוא מחייב.

בעת שהונהגה המרגמה, בתקופה שלפני מלחמת העולם השנייה, בארגון חיל הרגלים — שימשה כ"נשק-נקודת-הכובד" של מפקד הפלוגה הרובאית. מהבחינה האורגנית היו שש המרגמות שייכות ל-פלוגת המקלעים, אולם לשעת הקרב היו מעמידים אותן, בדרך כלל, תחת פיקודה של הפלוגה הרובאית או שהיו מטילים עליהן, כיתה-כיתה, את שיתוף-הפעולה עם הפלוגות הרובאיות. המרגמות היו אז בגדר "בנות חורגות" לנוכח ה"דיבוק" השליט בכל שלטון המקלעים הבינוניים המכוננים לאש בלתי ישירה. אי-האמון כלפי כלי-נשק חדש זה, ואמצעי-כיוון ומודיעין בלתי-מספיקים, אשר הכבידו על ניהול-אש מרוכז, הם שגרמו לכך. המלחמה שמה קץ, אחת ולתמיד, לדעות קדומות אלה. אך אף כי בשלהי המלחמה שימשה כבר מרגמת 80 המ"מ כ-מרגמת-היסוד, בתורת כלי-נשק מעולה — לא מוצו עדיין מלוא האפשרויות הטמונות בה. את התפתחותו העתידה של כלי-נשק-כבד זה, שהוא בעל ערך מכריע בשביל הגדוד הרובאי, יש לכוון בכיוונים הבאים: תספוקת-תחמושת; משקל הפצצה; אמצעי-קשר-למרחק; אש היקפית.

הפצצה בת 3 ק"ג למרגמת 80 המ"מ וכן אפילו פצצת 6 הק"ג, אינן הולמות עוד את הדרישות-החדשות. קובעת כאן לא רק העובדה כי הגדוד-הרובאי הרוסי, למשל, משתמש אך ורק במרגמות בנות 122 מ"מ, כי אם הדרישה לפעולה מוחצת בשדה-הקרב החדש, אשר במידה מרחיקה-לכת ב- יותר פורק לתאים-תאים קטנים המרוחקים זה-מה-זה, וכן לעתים, — תוך שימוש במרעום-השהיה — בלחימה נגד ביצורי-שדה קלים, רק פצצה בת 10—12 ק"ג המצוידת במרעום-הקשה — או במקום השהיה — או במרעום-קרבנה. היא הולמת את דרישות הזמן הנוכחי הדרישה הישנה, כי נשק זה יהיה ניתן לנשיאה בתורת מפרק לשלושה מעמסים אישיים, למרחק של קילומטרים עובדה בתוקף ומשקלו הכולל אינו יכול אפוא לעלות על 60 ק"ג. הניתן ל"נתור" הוא בתוספת-קירי — 3000 מ' בתנאי פיתור מספיקים. את שאלת-הקטר, יש להשאיר למחנכי-הכ

(1) המונח הגרמני TRUPP המתורגם כאן "כיתה" — פירושו במקרה זה 2 מרגמות.

(2) דהיינו — המופעלים בסוג אש אשר הלם, בראש וראשונה את, מסלול תופתן החלול של המרגמות דוקא.

(3) המופעל אבטומטית עם הגיע הפצצה עד אל מרחק מינימום מטרים מפני הקרקע.

הגם שתכליתית תהיה מרגמה בת 100 מ"מ לעומת זו של 120 המ"מ הנהוגה בפלוגת המרגמות-הכבדות הרגימנטיות.

נדרש שכלול בקשר לאש ההיקפית — לבל יצטרכו בכל פעם להזיז את לוח-הבסיס, ולירות מספר יריות כדי להקנות לו ישיבת-קבע במצבו החדש. הנובע מכאן, כי כלי-נשק חדש זה יזקק לתספוקת תחמושת ולציוד באמצעי קשר-למרחק, שיהיו שונים מאלה שהיו נדרשים עד כה; אספקת-תחמושת ממונעת עד אל עמדות האש וכן קשר אלחוט-דיבור לכל מרגמה, הן ממנה אל המחלקה והן אל קציני-התצפית-הקדמי.

חלוקת-המשנה התכליתית של פלוגת-מרגמות תהיה — שלוש מחלקות בנות ארבע מרגמות כל אחת. כיחידת-אש תשמש המחלקה, ובמקרים יוצאים מן הכלל — הפלוגה או הכיתה (שתי מרגמות).

ה א י מ ו ן

במלחמת העולם השנייה היו מאמנים את החייל הרגלי הגרמני במשך ששה שבועות. ניתוח לקחי-המלחמה העלה כי בימי שלום זקוק חייל-רגלי בן-זמננו לששה חדשים של אימון הפרט. לכך מצטרפים עוד כשלושה חדשי אימון-הכיתה, המחלקה, והפלוגה, וכן — במשך שלושה חדשים אלה, ובמידה מוגברת לאחרים, עוד שלושה חדשי אימון במסגרת הגדוד והרגימנט. בתום ששת החדשים הראשונים קשיר כבר החייל הפרט להפעלה בשדה במסגרת יחידה מלוכדת (בשל היותה מוצקת-סגל ומנוסת-שדה) אם כי אימון-הפרט, אשר עליו יש לשים את הדגש — צריך שיחזרו עליו ויעמיקוהו משך כל זמן השירות כולו.

האימרה שכוזה יפה תמיד — „במלחמה מנצח רק הדבר הפשוט” — כוחה יפה במיוחד בשטח האימון. וכך הוא הדבר הן לגבי חייל-הרגלים בכללו והן לגבי הלוחם-הפרט. אין להכריח את המפקדים בחיל-הרגלים שבצד האימון ה"רגלי" גרידא יקדישו את תשומת-ללבם וכוח-עבודתם גם לחיילות ולסוגי-שירות מיוחדים, אשר עליהם נמנים למשל תותחי-סער, חיילי-הנדסה, קשרים וכיו"ב. נסיון המלחמה מלמד, כי פעילות זו אינה מצליחה אפילו להגביר את כושרם של מפקדים אלה בניהול קרבי-החיילות-המשולבים וכן לא בפיקוד על יחידותיהם הם. דבר זה משיגים באופן טוב ויסודי בהרבה באמצעות קורסים חוזרים ונשנים בקביעות. בשביל מפקדי גדודים ורגימנטים ניתן להשיג רמת אימון גבוהה הרבה יותר, בהוצאת זמן וכסף פחותה, באם משח-

ררים את הרגימנטים הרגליים בתקופת האימונים שבזמן שלום, מעומס ה"יחידות הבלתי רגליות" — ובאם מצרפים את חילות הסיוע אל הרגימנטים הרגליים רק עם התחלת האימון העוצבתי (דהיינו, במסגרת הרגימנט בכללו, או למעלה מזה). אולם כדי למנוע חד-צדדיות יש לדרוש כי כל מפקד רגלים, ממפקד-מחלקה ומעלה, יסופח לפחות ל-שלושה חדשים אל גייסות-תותחי-סער (או חיל-השריון) ולמשך-זמן דומה אל הארטילריה, וכי יוכיח בבחינות כי אכן מסוגל הוא לפקד על יחידה שנת-דרג באותם חילות; הוא הדין, בהיפוכו של דבר, לגבי אנשי הארטילריה והשריון.

יש גם לשים קץ להתמחות-המקצועית היתרה של החייל היחיד. כל חייל וחייל חייב כיום לדעת לטפל בכל כלי-הנשק היסודיים: רובה-סער, מקלע, רימוניד ונשק-לחלימה-מקרוב נגד-טנקית. גם אם-צעני הקשר (פרט למכשירים הבניים על עבודה במפתח מורס — דהיינו, למעשה, הטלפון ואלחוט-הדיבור) הם כיום כה פשוטים ומספר המכשירים כה מרובה, שכל אחד מוכרח ללמוד להשתמש בהם. לא רבים איפוא האנשים שנותרו עוד לאחר זה ברגימנט-הרובאים, שאפשר לכנותם „מומחים למקצוע מסוים”: צייד-טנקים ופלסים-חבלנים.

ועתה — מהם איפוא הדברים שכל אדם ברגימנט-רובאים חייב ללמוד?

1. לנוע בשטח, ביום ובלילה, „כמו צייד" מבלי שיבחינו בו. לסייר, לאבטח, להתחפר ולהסתוות.
2. לדעת בכל מצב לנצל את הטבע לעזרתו הוא ולהשגת מטרתו.
3. לנוע ולהסיף ולנוע — הן לפני הקרב, והן בקרב עצמו — עד אל קצה גבול יכולתם של הלב, הריאות והרגלים. על אף כל המינוע הרי רגליו של החייל-הרגלי הן גם כיום בבחינת נשק חשוב.
4. לדעת לטפל אף „כשהוא ישן" בכל כלי-נשק-היסודי, ולהפעילם במקום וברגע הנכון נגד ה-מטרה הנכונה.

כיצד והיכן ילמד כל אלה?
חצר-הקסרקטין היא הערובה הבטוחה ביותר ל-נחשלות באימון. בה יש להשתמש רק בתור מגרש-מסדרים-וספורט. הרגלי החדש מוכרח להתאמן ב-אותו המקום שבו יהיה עליו אי-פעם להלחם: — בחיק-הטבע, מקום בו יכיר את משמעות האור והצל, הלילה והערפל, הרוח ומזג-האוויר וילמד לנצלם. אימון הקרב — הוא האימון העיקרי, כלי-נשק ו-

סיכום

ההכרה כי גם בעתיד יהיה חיל הרגלים עמוד התוף בבניינו של צבא וכי תוך שילוב מהודק עם החילות האחרים ישתתף בהשגת ההכרעה בשדה הקרב — הכרה זו היא שצריכה להיות הקובעת בטיפוחו.

שלוש דרישות עולות, בראש וראשונה, לגבי הסוגיה ששמה "חיל-הרגלים של המחר": — בחירת כוח-אדם מעולה ביותר והעדפה בחימוש החומרי הנזקק בבחינת הכרח מוחלט לגבי הרגלים דוקא.

— אימון יסודי, המשקף את מציאות-המלחמה, שמטרתו המחייבת היא: לחסוך דם.

— חינוך רב-דרישות וקשה-חיסון — ורוח מת-קדמת — ששרשיו נעוצים במסורתו הברוקה של חיל-הרגלים ונובעים מ"רוח הפרשים" שקמה לחייה בעקבות המינוע.

לקחי מלחמת-העולם דורשים במפגיע את מיומנותם של התביעות הגדולות הללו בנוגע להרכב כוח-אדם של חיל-הרגלים, אימונו, וצידו בימי שלום.

ולגבי הפעלתו — רשאים אנו בצדק לומר שוב: פשוט ואמיץ בליל ועם שחר, בלתי נכנע לסופה ולסער, חיל-הרגלים שאינו מרבה בקשות הוא לך משען נעור.

מטה, הוראה וספורט, שייכים לאימוני-עור. תפקידו של האימון הפורמלי הוא רק להקנות אותה צורה חיצונית שהנה הכרחית להופעתם הן של היחידה והן של היחיד בציבור ובפניו.

על האימון-הכולל להיות צמוד אל מציאות-המלחמה: — החייל שרוי מתחת למטר קליעים מכל סוגי כלי-הנשק של צדך אתה; הוא רובץ בתוך שוחה כשטנקים עוברים מעל לראשו; הוא צפוי להפגעות המפקד ואבדנו; לשהיה משך ימים אחדים בתוך עמדה, — כל אלה וכיוצא באלה חייבים להפוך הרגל. אין לאמן מבלי לציין אויב! בהתחלה יספיק: "הגבעה — 300 — ישר לפניך — תפוסה צ"י האויב!".

יש למחוק מתוך אימון-הנשק כל תיאוריה מיותרת. כלי-הנשק החדשים הנם כמעט לגמרי חפים שיים ממצעורים. כיצד נראה מקלע או רובה-סער מבפנים — דבר זה הוא מענינו של הרגלי רק במקום השני. קודם כל עליו ללמוד להחזיק את נשקו נקי וללמוד לירות בו.

אין לחסוך באמצעים למטרות-אימון. תחמושת ללא הגבלה בשביל הרובאי הפרט, סרטי הדרכה, "מסלולים" לקרב גוף-אל-גוף וללחמה-ביער, דמאי-טנקים עם מכשירי-אלחוט מותקנים בתוכם, וכיו"ב — הנה אך מקצתן של דרישות האימון החדיש.

